NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2491

NGÀY THỨ HAI 6 và THỨ BA 7 JUILLET 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Tarifs

Un an	6 $ 00	6 $ 50	6 $ 50	6 $ 30	6 $ 50	12 $ 00
Six tháng và Xác công-sở	»	3. 00	3. 00	3. 00	3. 00	»
Sáu tháng	3. 00	3. 50	3. 75	3. 25	3. 50	6. 00
Ba tháng	1. 50	1. 75	1. 80	1. 65	1. 75	3. 00
Một tháng	0. 50	0. 60	0. 55	0. 60	0. 60	1. 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : T. B. NGUYỄN
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 250

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3845

ANNONCES
Réclames dans le corps . . . 0 $ 15 la ligne
Annonces judiciaires et légales . 0 $ 20 la ligne
On traite à forfait pour les quantités importantes

Cái giá-trị và cái thế-lực đồng tiền ở đời nay

Đồng tiền đối không ăn được, rét không mặc được, đau ốm không chữa khỏi được, mà từ xưa đến nay, từ đông đến tây ai cũng yêu, ai cũng quí, ai cũng muốn vơ-vét lấy cho nhiều. Anh em chị em, máu mủ ruột rà, còn ai thân thiết bằng nữa, mà vì đồng tiền cũng sinh ra lục-mục, nhỏ thì ghen ghét nhau nhón thì đến kiện cáo nhau, xưa nay đã có bao nhiêu người vì gia tài mà ruột thịt lìa tan nhau; ca rao ta có câu: anh em thì thật là hiền, lâm đến đồng tiền cũng rắp lòng nhau. Nguồn ân bể ái, sống gửi thịt chết gửi xương, thân thiết còn gì bằng tình kháng-lệ, mà vì đồng tiền cũng sinh ra nhiều chuyện lôi thôi; trống xuôi kèn ngược mà gả đạo bắt bỏa là vì đồng tiền, kẻ bắc người nam mà xướng tùy không trọn cũng vì đồng tiền; ca rao ta lại có câu: có tiền trong ấm ngoài êm, đến khi tiền hết hết duyên xướng tùy. Bè bạn chơi bời, tâm đầu ý hợp, gặp nhau thì tay bắt mặt mừng, kể đùi bà cổ, thân thiết nào có gì bằng, thế mà khi gián nghèo khác nhau, thì tình nghĩa cũng phai-nhạt. Trong xã-hội giao tiếp với nhau, hễn hơi tử tế cũng vì đồng tiền, bạc ác đảo điên cũng vì đồng tiền, đồng tiền thay đổi được cả âm thuật người, nặng nhẹ được cả giá trị người. Đồng tiền lại còn có cái ma-lực lớn đến thế này nữa: người khôn lớn vì biết tiêu dùng mà qui báu đồng tiền đã đành, trẻ con mới hai ba tuổi, đã biết giá trị đồng tiền thế nào, mà cũng ra ý qui báu; người nghèo cực vì sự túng thiếu mà phải dè dặt đồng tiền đã đành, người giàu có hàng vạn hàng nghìn, thì còn túng thiếu gì, mà tiêu dùng cũng vẫn có ý keo kiết. Những bực anh-hùng hào kiệt thì đem đồng tiền mà lung-lạc người khác; những phường tham quan ô lại thì vì đồng tiền mà chịu tiếng xấu xa ở đời, ấy là chưa nói những thần giữ của, những đầy tớ tiền, quanh năm lo tính chuyện làm giàu, chỉ muốn khóa cho chặt chộn cho sâu, mà tự mình không dám hưởng dụng một ly một máy.

Ấy cái thế lực của đồng tiền rất to rất mạnh, nước nào mà chẳng thế, đời nào mà chẳng thế; nhưng xét ra đồng tiền ở đời nay giá-trị và thế-lực lại có phần to hơn và mạnh hơn. Đời xưa tính người còn chất phác, lối đi lại còn hẹp hòi, bực vương hầu khanh tướng, sang trọng nhất ở trên đời, mà đến cách hưởng dụng, cũng chẳng lấy gì làm sung sướng cho lắm: ở trong nhà thì sẵn kẻ hầu người hạ, đi ra ngoài thì sẵn võng lọng ngựa xe, ăn cũng chẳng qua đến hải-vị sơn-hào, mặc cũng chẳng qua đến lượt là vóc nhiều tuy có cửa cao nhà rộng, tòa dọc dãy ngang mà cách thức cũng vụng-về, chẳng lấy gì làm sáng khải phong quang cho lắm. Lại còn thế này nữa, theo cái chánh-thể chuyên chế, cái giai cấp ở trong xã-hội bó buộc quá nghiêm, không có được cái phẩm-trật của triều-đình, không chiếm được cái địa-vị trong xã-hội, thì tuy có tiền nghìn bạc vạn, ruộng cả ao liền, mà cách cư xử ăn mặc cũng vẫn bạn-chế không được tự do, vì thế mà đồng tiền còn chưa lấy gì làm nhiều thế lực.

Bây giờ ở vào cái buổi đường giao-thông đã tiện lợi, nghề chế-tạo lại tinh công, của ngon vật lạ ở đâu cũng đem đến cả, kiểu mới thức lạ mỗi ngày một thêm nhiều ra, cách tự phụng đã rất là phong lưu, lối ăn chơi lại rất là hào xỉ. Lại theo cái phong-trào tự-do bình đẳng mà cái giai cấp cũ cũng đã xóa bỏ dần đi, miễn là trong tay có sẵn đồng tiền, thì tha hồ mà ăn, mà mặc, mà chơi bời, chẳng còn có cái gì bó buộc được nữa, đi ra ngoài thì nào song-mã, nào ô-tô, ở trong nhà thì nào giường tây, nào quạt điện, đồ ăn thì không những là vật-sản ở trong nước mà cả vật-sản ở Âu ở Mỹ, đồ mặc thì không những là thủ-công của người mình, mà cả đồ chế-tạo của người Tây, người Tàu, suy ra đồ phục-sức cách trang-điểm cho đến nhà cửa lâu-đài cực là đẹp-đẽ cực là sung sướng, đều dùng đồng tiền mà mua được cả. Phàm những cái xưa kia có tiền cũng không mua được, thì bây giờ dùng đồng tiền là hưởng dụng hết được như chơi, ấy vì thế mà cái giá-trị đồng tiền lại càng quí mà cái thế-lực đồng tiền lại càng to.

Lại nói đến cách sinh-nhai của người ta, xưa kia ngu-ý minh kiến-văn đã bẹp-hỏi, nghề-nghiệp cũng chưa được phát đạt, nói về nghề nông thì xưa kia những nhà gia-tư thường thường giờ xuống, giăn bây sào, một vài mẫu, quanh năm cày cấy chỉ vừa đủ bạt thóc ăn, đến những nhà gọi là điền-chủ phú-hộ, chẳng qua có độ giăm bảy mươi mẫu, tiền vốn bỏ ra độ vài nghìn quan; bây giờ những nhà đại-điền-chủ, có người có đến hàng nghìn mẫu, ngưu-canh điền-khí và nhân-công vật-liệu ít ra cũng phải đến hàng vạn đồng; lại còn những người đi khẩn hoang những nơi đồng không mông quạnh, tổn phí bỏ ra một lúc đến hàng mười mấy vạn đồng. Nghề công thì xưa kia cách chế-tạo hãy còn vụng về, chẳng qua chỉ theo lối cũ mà làm những khí dụng tầm thường, có cần gì phải dùng đến nhiều vốn, bây giờ là buổi công nghệ đương chấn-hưng, mở ra một cái công-xưởng mới, chế ra một cái kiểu mẫu mới, người làm công phải đến hàng trăm, tiền vật liệu đã nhiều, tiền nhân-công cũng lắm, phí hàng vạn giờ lên thì không xong.

Nói về nghề thương thì xưa kia tỏa càng chỉ loanh quanh ở trong nước với nhau buôn thúng bán mẹt, mua đầu chợ bán cuối chợ, vốn liếng độ vài ba nghìn quan đã nghiễm-nhiên là một đại-thương-hộ, bây giờ không nói những đại thương-điếm, phải có từ g hàng vạn đồng giờ lên mới đủ sức đua tranh với người khác, hãy nói ngay những hiệu buôn lẳng-xẳng nhỏ nhặt cũng phải có tiền vốn đến hàng nghìn đồng giờ lên mới được Sau hết nói đến nghề học: xưa kia ở xã-hội ta, trong các cách làm ăn, ít vốn nhất không gì bằng nghề sĩ, tiền học phí đã không, tiền bút giấy sách vở lại rẻ, quanh năm tiền đóng góp vào nhà thầy cho đến các khoản chi tiêu về việc học, chẳng qua độ ba, bốn mươi quan bây giờ một đứa trẻ đi học, một năm tiền học phí đã nhiều, lại còn tiền bút giấy sách vở và tiền quần áo, cái gì cũng gấp năm gấp ba khi trước, mà học càng cao thì tổn phí lại càng lắm; cứ theo số trung-bình mà tính, một người từ khi vỡ lòng cho đến khi tốt nghiệp, tiền tổn phí cũng kể đến mấy nghìn đồng.

(*Còn nữa*) H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 5 Juillet 1925

Nước Pháp với Hoa-kỳ

Trong một bữa tiệc đặt ở bộ ngoại-giao để đãi phái-bộ thương-mại Hoa-kỳ, ông Briand đọc diễn-văn có nói hai nước vì tình ái hữu kiên cố với nhau, mà phân-khang mọi việc bất Pháp ở Hoa-kỳ. Ông nói nước Pháp ưng thuận rất nhiều sự tổn thiệt để điều đình cho xong các món giao-ước nào có ưng. Ông nói nước Pháp không vỡ nợ, nhưng sẽ tùy sức mà giả nợ của mình.

Nước Pháp với nước Đức

Ông Chanmet đã giao ông Trande-lenburg là đại-biểu nước Đức giả lời bức thư nước Đức về bản giao-ước thương-mại. Mọi khoản nói về sự buôn bán đồng cân và rượu nho chưa điều đình xong.

Sổ chi-tiêu tại nguyên-lão nghị-viện

Ngày hôm thứ tư này, nguyên lão nghị-viện sẽ bàn và sổ chi-thu năm 1925.

Cuộc mệ thải ở nước Pháp ngày mai

Có lệnh cho phép quan bộ-trưởng bộ thi-chánh phát hành trái phiếu 1.200.000.000 quan để chi về việc mệ thải.

Trái phiếu ấy chỉ bán cho những người trước đây đã có mua quốc phòng trái phiếu.

Các trái-chủ ấy cũng được quyền lợi như các trái-chủ quốc phòng.

Chiến sự ở Maroc

Phái-bộ nghị-viện đã trình bày bộ-đồng-lý-chính-phủ về việc đi công cán ở Maroc về.

Ở miền Maoc-anna, tại tây bắc Hoa kỳ, động đất hai lần, một đường sơn xuyên bị đổ, đường hỏa-xa bị hư hỏng.

Từ phía nam Californie đến thành Santabarbar đất rung động rất mạnh tổn hại nhà cửa 10 người chết 200, người bị thương. Thành ấy bị hủy-hoại, nhà cửa đổ. Trong khắp miền nam chỗ nào đất cũng chuyển động.

(*Indopacifi*)

Việc Trung-hoa

Chánh phủ Quảng-châu với nước Pháp

Quan tổng-trưởng Quảng-châu nói mình không thể tuân các điều-kiện trong bức thư của quan lãnh-sự Pháp về việc người Trung-hoa bắn súng vào khu của người Pháp.

(*Havas*)

Hiện-tình ở Thượng-hải

Tin Thượng-hải. — Ở Thượng-hải có xảy ra một vài việc rắc rối, một người cảnh-sát bị thương, song tình-trạng vẫn yên.

Cứ như mấy khoản của Hoa kỳ bàn, thì hình như lại làm cho người Trung-hoa thêm lòng quá đáng, nhưng hiện nay chưa ai bàn đến việc thi-hành các điều-kiện của quan sứ-thần mới Hoa-kỳ là Mac Murray.

Trương với Tôn ở Thượng-hải

Không khéo Trương-tác-Lâm và Tôn-truyền-Phương lại đánh nhau ở miền Thượng-hải. Có thấy đem quân đi các nơi.

Hiện-tình ở Quảng-châu

Quảng-châu ăn đặt một chánh phủ cộng-sản.

Họ không đánh Sa-đậu, nhưng tuyệt nhiên để cho tổng-lý ấy. Hiện đồng Xô viết ở Quảng-châu không công nhận các quyền lợi-sự Pháp Anh và Nhật. Có lệnh cấm mua bán, và giao-thiệp với người Pháp.

Việc binh-công ở Hương-cảng lan ra. Xem chừng sau này lại khó khăn hơn.

Quan thầy-quyền soái Prochot đã rời về Hương-cảng. Ông lại lên Thượng-hải đi thăm các cửa bể.

(*Indopacifi*)

Cuộc liên-phòng mười tỉnh

Có tin rằng mười tỉnh là Hồ-bắc, Tứ-xuyên, Hồ-nam, Thiểm-tây, Quí-châu, Giang-tây, Hà-nam, Cam-túc, An-huy, Sơn-tây cùng nhau tổ-chức cuộc liên-phòng, để khai hội tại Hán khẩu, mỗi tỉnh đều có cử đại-biểu đến dự, bắt sức giúp đỡ Đoàn-kỳ-Thụy cho thành cuộc thống-nhất hòa bình.

Chính-phủ đối với việc bãi ngoại

Đoàn-kỳ-Thụy sẽ đáp lại những đại-biểu của học-sinh ở Trương-hải đến yết kiến rằng: Về việc ấy trong nhưng hai nước Anh Nhật phải nên phân biệt sự giao thiệp. Hai mươi mốt điều của Nhật có thể bỏ đi được, còn điều tuổi tiêu quyền lãnh-sự tài-phán, viện đương kháng nghị. Song đến việc tuyệt giao phải nên suy nghĩ cho kỹ mới được.

Các lãnh-sự các nước có đến bộ ngoại giao xin duy-trì trật-tự ở các tỉnh. Viên ngoại-giao tổng-trưởng là Thẩm thụy-Lân đáp rằng: Về việc ấy bản chính-phủ đã điện cho các tỉnh phải hết sức giữ gìn, tính mệnh tài-sản của người ngoại, xin chịu trách nhiệm bảo hộ. Nhưng sự-toàn cứ thỏa nhận 13 điều-kiện đã yêu cầu ấy, thì các tỉnh tự nhiên yên ổn, không còn việc gì xảy ra nữa.

(*Dịch báo Tàu*)

GỐC TÍCH THẾ GIỚI NGỮ

Cái vấn đề đặt một thứ tiếng nói chung cho cả thế-giới có đã lâu lắm. Lối thứ nhất là lối *Volapük* của ông cố Schleyer nghĩ ra, nhưng mà lối ấy không có kết quả gì, rồi sau bác sĩ Zamenhof ở Varsovie tuyên bố lối espé ranto của ông nghĩ ra thật là giản tiện và nhiều người theo lắm.

Thoạt kỳ thủy là khởi tự nước Nga rồi truyền sang Na-uy Thụy-điển, Hung-gia-lợi, đến nước Đức, chỉ có nước Pháp là khó truyền sang thôi.

Xem như lần hội-đồng quốc-tế ở Paris mới rồi thì biết số người biết thế-giới ngữ nhiều hơn hết nhảy nhiên và thế giới ngữ tiến bộ cũng thật là không vậy.

VÚ GIẢ Ở NƯỚC VĂN-MINH CÓ KHÁC!

Vừa rồi một bà đầm ở bên Anh có đẳng cáo-bạch vào báo muốn mướn một người vú giả.

Cách vài hôm, có một người đầu đơn tình nguyện xin ứng cử chỉ chân ấy, nhưng lại bỏ, chả nhà mấy khoản sau này:

1° Nhà chủ có mấy pi ông?

2° Cái phòng để cho vú-giả ở có được rộng rãi khoảng đủng và có tủ để quần áo không?

3° Nhà chủ có ở được vào chỗ phố tiện-nghi, gần bể và có phong cảnh đẹp cẽ không?

4° Phòng vú-giả ở có đèn điện không? Bếp đun có lò đốt bằng hơi không?

5° Gái-già quần áo ở ngoài hay ở trong nhà?

6° Vú-giả có quyền được tắm ở thùng tắm của chủ nhà không?

Xem mấy câu hỏi ấy thì ra ở nước văn-minh, đi làm vú-giả cũng có khác thường thật!

CÁCH LỌC NƯỚC Ở CÁC THÀNH-PHỐ

Khi nước mới vận ở sông lên, cần phải lọc đi lọc lại nhiều cách thì mới được lành mà uống chứ không phải chỉ trong sạch mà thôi.

Ở Paris một phần nước là lấy ở sông Seine hay sông Marne. Khi nhưng ống thụt lấy nước ở các sông lấy lên thì cho chảy vào trong các bể lọc. Bể lọc ấy trước hết có cái bể con xây bằng xi-măng cốt sắt đựng đầy cát và đá bọt. Các chất bẩn ở nước đọng vào một cái và đá bọt bao nhiêu thì tự nhiên lại có máy gạt sạch đi. Khi nước ở trong bể ấy chảy ra, thì thật trong lắm, nhưng cũng chưa uống được. Lại phải cho chảy sang những bể máy lọc khác nữa cũng lọc bằng cát; bấy giờ cho nước chảy qua rất chậm thôi. Nước ở trong bể lọc ấy chảy ra người ta lại còn cho thử nước Javel vào thì chỉ một chốc là giết hết các mầm độc ở trong nước. Cho nước Javel vào cũng không làm mất được cái hôi chất của nước uống, vì chỉ dùng rất ít chất Javel thôi, một trăm lí nước chỉ cho độ một giọt nước javel là đủ. Bấy giờ người ta mới cho nước chảy vào cái ống máy thật kín, không có thì bụi nào vào được, rồi cho truyền vào các nơi chứa trên chỗ cao và phân phát cho chảy vào các nhà. Tổ là từ khi nước ở trong máy lọc chảy ra, cho đến khi nào ở dưới vòi máy, không còn có một hạt bụi nào lọt vào được, vì vẫn đựng luôn ở trong các ống máy thật kín.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Thưa quí-báo Jl lâu nay chúng tôi thấy quí-báo đã sẵn lòng chỉ bảo cho mọi người được biết nhiều điều khó khăn. vậy nay tôi cũng muốn phiền-lòng quí-báo làm ơn chỉ bảo cho một việc sau này:

Khi anh tôi 12 tuổi thì bố mẹ tôi lấy cho một người vợ 18 tuổi, lấy nhau có đủ các lễ. Cưới về được ba năm thì chị dâu tôi xin ra ở riêng một mình để đi buôn bán, cha mẹ tôi cũng bằng lòng cho phép; còn anh tôi thì cha mẹ tôi vẫn nuôi cho ăn đi học ngoài tỉnh. Được 8 năm thì mẹ tôi mất, nhà cửa còn một bà tôi, cha tôi, em tôi và tôi. Khi còn mẹ tôi thì nhà tôi cũng được đủ ăn đủ tiêu, mỗi năm cha mẹ tôi lại cho chị dâu tôi năm bảy chục bạc để làm vốn riêng buôn bán, như năm nào khi mẹ tôi mất đi, anh tôi này cũng bị phải tiêu khó, không thấy thưa tới gì nữa cả, cứu nhà sa sút, thì cha tôi có gọi chị dâu tôi ở nhưng với cha tôi mà trông nom coi sóc việc nhà cho cha tôi. Nhưng chị dâu tôi không bằng lòng. Sau cha tôi lại bảo chị dâu tôi nuôi lấy anh tôi, nhưng chị dâu tôi cũng không bằng lòng, rồi ra đấy chị dâu tôi về ở với anh giai, không ở nhà tôi nữa.

Anh tôi thấy thế thì bỏ nhà đi ra ở một nơi ấn học được hai năm nữa mới về. Khi anh tôi về thì cha tôi lại nuôi cho ăn, đi làm tập sự không lương mất hai năm nữa và bắt phải gọi chị dâu tôi về. Khi ấy chị dâu tôi cũng về nhà tôi, ở nhưng mà ăn riêng, mua sắm được một thăng bé con trai, thì anh tôi được bổ vào chân chính ngạch một sở nhà-nước và đổi đi xa.

Anh tôi bảo chị dâu tôi đi theo, nhưng chị dâu tôi không đi, bấy lâu nay vẫn ở riêng một mình nuôi con và khi thì ở nhà tôi, khi thì về nhà anh trai ở.

Đã một hai lần anh tôi viết thư về bảo chị dâu tôi cũng không đi. Vậy không biết ý chị tôi nam thế nào. Xin quí-báo làm ơn chỉ bảo cho rằng: chị dâu tôi như thế đã gọi con tôi có thể làm tờ li dị được không?

LỜI ĐÁP. — Luật ta cũng như luật tây, vợ phải ở với chồng, chồng đi đâu thì vợ phải đi đấy. Dân luật tây điều 214 có nói rằng:

« Vợ phải ở với chồng và bắt cứ chồng ở đâu vợ cũng phải theo. »

Nếu chị dâu ông bỏ nhà đi nơi khác không chịu theo anh ông là có lỗi.

Nay anh ông nên khuyên bảo một lần nữa, nếu người ấy cứ kiên-cường không chịu thì hãy giờ hãy làm đơn lên tòa án đệ nhị cấp mà xin li-dị.

Luật nhà Lê điều 320 có nói rằng vợ cả hay vợ lẽ tự ý mình mà bỏ nhà chồng đi, thì phải đi đày làm tôi tỳ.

Hoàng-Việt luật lệ điều 108 cũng nói rằng: « Nếu vợ bỏ chồng mà trốn đi thì phải phạt trượng một trăm, còn như được giới thiệu vợ hay là phải đem bán đi quyền ở ở đợ... »

Pa h. L.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VI-TRUNG BỆNH QUAI BỊ

Mới đây M. Kermorgant có tuyên cáo rằng ông có tìm được vi-trùng bệnh quai bị, vi-trùng ấy thường ở trong nước rãi người có bệnh.

Trong nước rãi người đau cũng có một thứ vi-trùng nữa. Vi-trùng này không gây nên bệnh, nhưng rất cần cho sự sinh-hoạt của giống vi-trùng kia. Ông đem hai vi-trùng ấy tiêm vào cho giống khỉ, thì thấy giống khỉ cũng sinh ra bệnh quai bị. Nếu đã tìm được vi-trùng bệnh ấy thì chắc chẳng bao lâu sẽ chế ra được thuốc trừ bệnh.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 32 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10	50
— nhì, —	10	20
— ba, —	9	75
Thóc hạng nhất, —	6	20
Bắp ngô —	5	60

Giá bạc. — Kể từ ngày 6 Juillet 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 90.

Thị giá quốc trái. — Ngày 3 Juillet 1925: 42,90. — 52,95. — 44,35 — 43 70. — 66,40.

Tin tàu. Tàu *Gouverneur Général Roume* mang thư sang Pháp, đến ngày 8 juillet 1925 hồi 14 giờ, ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng 8 juillet.

Tàu *Fontainebleau* mang thư sang Pháp trừ các vật khai giá không kể đến ngày thứ bảy 11 juillet hồi 7 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 10 Juillet.

Quan Toàn-quyền đi Saigon. — Đến ngày thứ bảy 11 juillet này hồi 2 giờ thì quan Toàn-quyền Monguillot sẽ đi đường bộ vào Saigon. Ngài sẽ ghé vào Thanh-hóa để xem các máng nước, vào Hà-tĩnh để xem những đường sá đã mở sang Lào. Ngày 14 juillet ngài sẽ ở Huế rồi qua Quinhơn và Nha-trang vào Saigon. Quan Toàn-quyền sẽ đi kinh lược mấy tỉnh Nam-kỳ rồi sang Cao-mên.

Một cuộc công thải một trăm triệu đồng. — Nghe nói hội Công thương Đông pháp tại Paris đang trù tính mở một cuộc công-thải là 100 triệu đồng, Đông-pháp bảo lãnh mà mẫu-quốc thì không dự phần để thực hành cái chương trình khai thác ở Đông-pháp như là việc làm trọn đường xe hỏa chạy thẳng dọc Đông-pháp, việc làm đường xe hỏa qua Cao-mên thông với Xiêm-la, việc làm đường xe hỏa sang Lào, việc đào sông dẫn thủy nhập điền, vân vân.

Một cuộc bay của phi-cơ Trung-hoa. — Phi tướng Poulet trước ở Nam-kỳ lâu năm ai cũng đã biết tiếng nay đã vào giúp việc chính phủ Bắc-kinh để mở mang nghề máy bay cho Trung-hoa và sửa soạn một cuộc bay từ Mukden đến Java theo đường lối sau này: Mukden, Tsingtao, Shanghai, Foo-chow Hong-kong Fort-Bayard, Haiphong, Hanoi, Huế, Nhatrang, Biên-hòa, Hà-tiên, Bang-kok, Singora, Singapore Dabavia.

Phi-tướng sẽ cưỡi một chiếc máy bay kiểu Schreck vừa bay trên trời vừa lội dưới nước. Nhưng nay ở Trung-hoa đang lắm chuyện lôi thôi như thế thì bắt cuộc bay này có thành không.

Tiền phụ-cấp của ông đại biểu dân Pháp tại Bắc kỳ. — Ông đại-biểu dân Pháp tại Bắc-kỳ được các khoản phụ cấp như sau này:

1. Tiền phụ cấp về chức vụ mỗi năm là 15.000 quan.
2. Tiền phụ-cấp về trú quán, về thư-tín, vân vân, mỗi tháng là 1.000 quan.

Thi tốt-nghiệp trường Thú-y. — Trường Thú-y đã thi tốt-nghiệp xong, những sinh viên có tên sau này đều trúng-tuyển:

MM. Nguyễn-phan-Quế (Bắc-kỳ);
Nguyễn-văn-Vượng —
Lê-văn Phụng —
Đỗ-văn-Mỹ (Lào);
Trần quang-Hiên (Nam-kỳ);
Phan thúc-Thư (Bắc-kỳ).

Ngạch Công-chính. — M. Valette, chánh kỹ sư hạng nhì kiêm chức chánh kỹ sư Công-chính Trung-kỳ theo như nghị-định ngày 28 février 1924 thì nay bổ thực-thụ chức ấy.

Ngoại cái chức vụ ấy thì M. Valette nay lại tạm kiêm chức chánh kỹ-sư về việc điều khám các đường hỏa xa phía nam Trung-kỳ.

M. Riens, kỹ-sư thượng hạng hạng nhì, bổ coi việc điều-khám các đường hỏa-xa phía bắc Trung-kỳ thì nay kiêm cả chức chánh kỹ sư ở hạt ấy.

Một bộ tiểu-thuyết Tàu dịch ra rất ly kỳ, rất lý thú: TRUNG HIẾU THẦN TIÊN quyển thứ I, bán ở khắp các hàng sách, giá 0 $ 10.

VỪA MÁT-MẺ, VỪA TĨNH-MỊCH!...

Bản-hiệu nhân vì chiều lòng các quí-khách ở các tỉnh, khi vãng lai Hà-thành, chiếu-cố đến bản-hiệu, nên nay mở thêm cái annexe ở dãy nhà số 1, tại ngõ Tam-thương, liền vào bản-hiệu.

Chung quanh có cây cối mát-mẻ, các phòng rộng-rãi sạch-sẽ, mà lại tĩnh-mịch; thực là tiện chỗ ăn, chỗ nghỉ. Vậy xin các ngài chiếu-cố đến cho, bản-hiệu cám ơn lắm lắm.

PHÚ-GIA KHÁCH-SẠN
Téléphone N° 513
36 bis, Rue du Coton — Hanoi
chủ-nhân
CÔNG-TU-NGHIỆP
Kính cáo

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90
[illegible]
[illegible]

Thi vào trường Bảo-hộ. — Trong một số báo trước bản báo đã đăng rằng đến ngày 9 septembre này có kỳ thi tuyển học-trò vào trường Bảo-hộ. Nay đăng nốt các thể lệ gửi đơn như sau này:

Đơn xin ấy thi phải đính:

1. Giấy khai-sinh;
2. Bằng Sơ học Pháp-Việt hay là một bản sao có chữ quan cai-trị nhận thực;
3. Giấy quan cai-trị nhận thực là con nhà tử tế;
4. Quyển sổ tay (livret scolaire) do ông đốc trường học sau cùng cấp cho.

Còn những đơn xin học-bổng thì phải làm bằng giấy tin-chỉ do thí sinh ký tên, rồi đệ đến quan cai-trị đầu tỉnh hoặc quan đốc-lý thành phố trước ngày 10 Août 1925. Đơn này lại phải đính thêm một tờ của người cha hoặc người đỡ đầu cam-đoan rằng nếu con mình vô cố bỏ học trước khi tốt nghiệp thì sẽ phải hoàn lại nhà nước số tiền ăn học của nó tại trường.

Số những thí-sinh được thi lấy học bổng là bao nhiêu sẽ do quan Thống-sứ định. Khi thi xong rồi sẽ chiếu số thứ-tự mà cấp học bổng tùy theo với số học bổng đã định.

Những người nào nhà nghèo và tại đỗ thấp quá mà không được học bổng thì có thể được miễn cái tiền học-phí phải nộp nhà trường.

Tiền phụ-cấp cho các viên Hội-đồng sát-hạch tiếng Đông-phương — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định bãi các thể lệ về việc cấp tiền cho các viên Hội-đồng sát hạch tiếng Đông-phương, theo như nghị-định ngày 23 septembre 1913 và định lại như sau này:

Các viên hội-đồng trung-ương chấm bài viết thì cứ mỗi khóa, mỗi bài chữa được 0 $ 30 và các viên hội-đồng các xứ thì cứ mỗi thí-sinh hỏi vấn-đáp được 0 $ 50.

Tiền phụ cấp cho các hội viên hội-đồng trung-ương thì tính vào sổ dự-toán Đông-pháp chịu và cho các hội-viên hội-đồng các xứ thì tính vào sổ dự-toán riêng các xứ chịu.

Nhà bưu-điện Sầm-sơn. — Nhà bưu-điện Sầm-sơn (Trung-kỳ) trong mùa hè, kể từ ngày 1er juin đến 30 septembre thì nhận gửi cả bưu-kiện (colis postaux) hạn cho đến 10 kilos là cùng mà theo như nghị-định ngày 4 septembre 1912.

TRƯỜNG TIẾN-ÍCH

Sáng thứ năm này (9 juillet 1925), nhà trường lại mở thêm một lớp dạy các nữ học-sinh để thi concours d'admission vào trường nữ Sư-phạm học riêng.

Số nam học sinh về bạn ấy hiện 2 lớp đã tới hơn một trăm, nhưng cũng còn nhận nữa và lớp dự-tập (cours supérieur) cũng thế.

Có định mở 1re année dạy về tối, nhưng còn xem số học sinh tới 40 người, đủ số ấy sẽ mở vào ngày thứ sáu (10 juillet 1925).

Ai xin học cứ gửi đơn đến phòng giấy ông Đốc trường ở ngay trên gác nhà trường (số 4, phố Borret, sau ngõ Trạm).

HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Cuộc xe đạp tối thứ bảy. — Cuộc xe đạp tối thứ bảy vừa rồi thật được hoàn toàn. Tuy buổi sáng trời mưa và buổi chiều trời lại dọa mưa, thế mà người đến xem cũng đông lắm, tất ai cũng bằng lòng.

Cuộc thi người Nam với nhau thì Sách nhất rồi đến Hợi, Mão và Can.

Cuộc *tandem* thì chưa xong là vì xe của anh em Marc bị nạn và xe của người mình nổ bánh ở chuyến thứ hai. Chuyến thứ nhất thì Bồng, Công được. Chuyến sau lại phải đợi đến thứ bảy này thi lại.

Cuộc chạy nhanh thì giải về tay Descormes rồi đến Bernard, Jean Gilles Maron.

Cuộc thi bơi thì lại về tay Barome lần nữa rồi đến Clairon và Jean Victor. Trong 80 thước bơi có 1 phút 9 giây, nhanh hơn lần trước được 9 giây 2/5.

Cuộc thi vào hạng thứ hai thì giải nhất về tay Marc Rémy, giải nhì về Tiến.

Cuộc thi mô-tô thì chỉ có một người được là Cousin; trong 10 kilomètres đi hết 9 phút 13 giây nghĩa là 1 *giờ* đi được 66 kilomètres, còn một cái nữa không chạy và một cái thứ ba thì nửa đường đứng lại.

Cuộc vui nhất là cu[illegible] Hoa-kỳ thì lần này về bọn ngư[illegible]h thắng.

CINÉMA PATHE
HANOI

Bốn ngày chiếu rất đặc biệt
Từ ngày thứ hai 29 Juin đến thứ năm 2 Juillet 1925

VẾT BÀN CHÂN PHẬT
Sự tích chuyện tàu rất hay

Phim ảnh này quay tại sứ Thibet thuộc về nước Tàu, dưới đầm to có trái núi Tais-chan.

Theo như tích chuyện một nghìn năm; khi Phật dáng Thế ở tại núi này, có vết bàn chân ngài in ở lại trên ngọn núi.

Từ đấy linh thiêng và thành tục mỗi năm một lần thiên hạ xa gần đến lễ bái, cầu phúc rất đông.

Hai nghìn năm về sau khi Phật dáng Thế, chỗ vết bàn chân ngài thấy có xác một người Pháp chết nằm ở đấy..........

Mời quý-khách đến xem, sẽ biết rõ sự tích đầu đuôi.

Cinéma Pathe kính cáo

AVIS DE VENTE

XE Ô-TÔ BÁN LẠI

Có một cái xe ô tô hiệu « Salmson » hai chỗ ngồi - Máy mạnh bằng bảy mã lực - Chạy thực tốt - Nhân muốn bán lại ngay. Ngài nào muốn mua thì viết thơ hỏi M. Capitaine Veau, Trésorier 3e Tonkinois — Bắc-ninh.

AU CINÉMA TONKINOIS
13, rue des Eventails, Hanoi

Từ ngày thứ sáu 3 Juillet đến thứ hai 6 Juillet 1925

Thời-sự Pathé

CỦA QUÝ CỦA DÂN INCAS
Phim ảnh phiêu-lưu 12 hồi
Có Miss Anna-Little và Jack Hockie diễn

Hồi thứ nhất: Một nữ võ-sĩ lạ lùng.
Hồi thứ hai: Cái mồi của chó rừng.
Hồi thứ ba: Viên đạn sau cùng.

MALEC CHIẾM KHÔI TRONG NGHỀ BẮN
Hài-kịch chia làm hai phần

Ông Nguyễn-phan Long từ chức tham-tá thương chính. — Ông Nguyễn-phan-Long, tham-tá thượng hạng hạng nhì ngạch thương-chính, nay được từ chức kể từ ngày 1er juin 1925 là hôm sau ngày hết kỳ nghỉ giả hạn ba năm. Ông Nguyễn-phan Long tức là ông nghị viên Hội đồng quản hạt Nam kỳ và chủ-nhiệm báo *Écho Annamite* ở Saigon bây giờ.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị đã xử những việc sau này:

Vì trẻ con mất lòng người lớn. — Về việc Bùi-đình-Bách tức Bếp bán hàng thịt chó ở Bạch-mai đánh con đánh một người láng giềng tên là Ng-v-Liên tức Đồng bị thương là việc đã đăng trước, thì nay tòa tuyên án tha cho Bùi đình-Bách vì xét là lỗi tại Ng đình-Liên.

Vu không, hành-hung và chực đút tiền. — Ngô-xuân-Đài làm thợ thiếc ở Yên-thái gần làng Bưởi, vì có thù với một người tên là Lợi, một hôm đánh lừa gọi đến nhà, sinh sự đánh người ta bị thương rồi trói lại, đem một cái nồi đồng ra vu là vào nhà ăn cắp, giải trình. Nhưng viên sen-đầm coi về địa-phận ở đấy xét thì biết là người ấy bị vu cáo. Sau Ngô-xuân-Đài đem 10 đồng bạc đến lễ viên sen-đầm để tìm cách bênh-vực cho và khép lỗi cho người thù của mình, không ngờ viên sen-đầm này lại thanh liêm, nắm ngay cái món tiền ấy làm bằng bắt Ngô-xuân-Đài giải tòa án trị tội. Tòa xét xong phạt Ngô xuân-Đài 6 tháng tù.

Lôi thôi về nước mắm. - Ng-thị-Cả, bán hàng nước mắm, bị thưa về việc bán nước mắm pha. Nhưng xét nước mắm ấy pha tại người nấu chứ không phải Ng-thị-Cả mua về nhà mới pha, nên tòa tha cho được trắng án.

Ăn cắp và chứa đồ ăn cắp. — Ng-thị-Nhớn làm công cho một người thợ bạc tên là thị Huấn ở phố hàng Bạc Một hôm nhận vàng của chủ đánh hoa cho khách rồi lấy đem cho Dương-thị-Hi là thợ bạc lấy tiền trốn đi. Tòa phạt Ng-thị-Nhớn ba tháng tù về tội ăn cắp và tha cho Dương-thị-Hi bị thưa về chứa đồ ăn cắp.

Tiêu tiền của chủ. — Trương-văn-Thanh làm công cho hiệu buôn bán đi thu tiền hàng được 44 đồng ba hào rồi trốn đi tiêu hết không đem trả nữa. Tòa phạt Trương-v-Thanh 4 tháng tù.

Một buổi đi hội Trèm. — Năm nào cũng vậy, cứ trong ba ngày 14, 15 và 16 tháng năm thì đền Trèm lại mở hội vui lắm, bà con ta lại nô nức xa gần, lũ năm lũ bảy, chẳng quản chi sự nhọc mệt trong cơn nắng hạ! Đền Trèm thờ ông Lý ông-Trọng, sự tích thế nào chắc bà con ta cũng đã biết, vậy nay chỉ xin lược kê cái quang cảnh và cái phong-vị ngày hội mà thôi.

Ngày hôm rằm là ngày chính hội mà lại là ngày vui nhất, năm nay ngày rằm lại nhằm vào ngày chủ-nhật nên quang-cảnh hội lại thêm bội phần náo-nhiệt! Mạn trên thì vùng Sơn-tây xuống mạn dưới thì Hà-nội lên, trên con đường đê ven sông Nhị-hà đi qua làng Trèm suốt một ngày hôm qua không được lúc nào rỗi người đi cả, lại phần thì xe tay xe đạp, ô-tô, mà nhất là các ô-tô vận-tải cũng nối đuôi nhau mà chạy chẳng mấy lúc rỗi; các nhà có ô-tô được dịp phát tài to! Bởi thế nên trên con đường lúc nào cũng bình như một đám mây trắng phủ trên, mà người ở thì *lờ mờ* trông chẳng rõ! Nói đến quang-cảnh hội thì cũng rửa như mọi năm, song chỉ khen thay cho bà con ta cũng đã nhiệt-thành với hội; ngày hôm qua nắng đổ giữ tầy nóng như thiêu như đốt, mà trên suốt một bãi và một con đường ven sông trước đền Trèm người như nêm cối và hàng quán cũng chẳng thiếu một nào! Nói đến đền thì thật là một nơi thắng-tích rất cổ, mấy tòa nhà sừng sững đứng bên sông mà trải bao phen sóng lở cái bãi vẫn còn nguyên dấu cũ, cái uy-linh của một bậc vỹ-nhân hình như còn phảng-phất ở trong. Hồi trưa hôm qua dân làng Trèm tế, tế xong có thấy rước một pho tượng ở trong cung ra một cái nhà con che màn kín ở ngay trước đền để tắm, thấy nói rằng đó là một vị sứ-thần bên Tàu, khi tắm xong đàn-bà trẻ-con xúm xít vào lấy áo lau vào tượng để về mặc vào cho khước, ấy đại loại cái quang-cảnh hội thì náo-nhiệt là thế mà cái phong-vị hội cũng chỉ có thế, ngoài cuộc vui tế và rước thì có một vài đám xâm kèn gảo rước éo, mấy đám thò lò chặt nính xúm quanh, chung quy người lại xem người và cũng có một vài đám « bột » tại « vôi » đến đó mà tìm ong hỏi bướm. Nhưng mà khách Hà-thành ta lên cũng đông, một là vì cái phong-vị hội, hai là vì cái phong-vị chị-em! Trên này cũng nhiều chị-em đấy! Tính lại thì nhà-bè lều-cỏ cũng được tới vài ba mươi trọ, suốt một ngày một đêm hôm qua nhân khi phong-nguyệt tình hoài, nào dưới dòng sông tom-chát, nào trên bãi cát cắc-tom, xôn xao dịp phách cung đàn, chị em cũng nhờ ngày hội Trèm mà tránh khỏi được cái cảnh đứng tựa cửa ngoài chờ đón đông-phong như mọi lúc! Ấy đấy cái cơn vui là thế thì ai chẳng muốn vui, song lại được chứng kiến một cái đoạn sầu hôm qua, thì cái cơn vui đó cũng vì điều trông thấy mà có giảm đi một đôi chút, vì hôm qua có xảy ra một chuyện « chị-em tám quan viên » nghe nói một quan hát giảm cho mấy chầu đáng giá là 20 đồng tự năm kia năm ngoái, đến nay mấy được một chén một tay cầm tay nên chị em cũng chẳng đoái chút tình, quyết xin quan bỏ nhẫn và chiếc áo trị giá có là 8 đồng thế là còn thiếu 12 đồng! Ôi! chơi thế đã xuống chưa?

Cơn vui tiếp đến đoạn sầu,
Hỏi ai là khách qua cầu thì chăng?

Thôi! gọi là có góp mặt cùng đám hội nên cũng xin kể qua cái phong-cảnh hội và cái phong-vị hội để hiến chư độc-giả cái cuộc vui đã qua trong ngày chủ-nhật.

K.

MUỐN BÁN

Xe ô-tô « Peugeot » 14/32 mã-lực, sáu chỗ ngồi, 4 máy. Mới mua năm 1922, hiện nay còn tốt lắm; sức xe rất khỏe, khung xe rất dài, có thể chữa làm xe vận-tải thì thực tốt.

Giá ...... **2.300$00**

Hỏi tại: 39, Bd Félix Faure,
5, Rue des Teinturiers.

Số 232

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thạch-tú bảo *Dương-hùng* rằng:

— Việc này không thể nói hàm-hồ như thế được, anh nên bắt chị tôi phải thuật lại một lượt từ đầu chí cuối xem sao.

Dương-hùng quát mắng rằng:

— Đứa hèn-mạt kia! Mày phải nói mau!

Người đàn-bà bất-đắc-dĩ lại phải thuật hết đầu đuôi việc cùng hòa-thượng dan-díu bắt đầu những thế nào; tại sao mà nhận thân-phụ nàng làm can-gia; hôm làm chay hắn đưa lễ-vật đến những thế nào; khi nàng đưa chén nước mời thì hắn cứ nhìn mà cười những thế nào; khi thấy *Thạch-tú* ra, hắn vội-vàng quay đi những thế nào; khi nàng lễ phật hắn cứ quì gần bên cạnh những thế nào; nửa đêm hôm ấy, hắn vào phía trong rèm bấm đài nàng những thế nào; vào những khi gọi nàng là nương tử, lừa nàng đi xem răng phật; nào những khi bàn mưu lập kế, để mong được đi lại lâu dài với nhau; lại còn xui nàng dùng kế phản-gián để khiến cho *Thạch-tú* bị đuổi những thế nào. Từ đầu đến đuôi, nàng đều kể thật tất cả.

Thạch-tú nói:

Cớ sao chị lại nói với anh là tôi dùng lời bỡn-cợt chị.

Người đàn-bà nói:

— Hôm ấy phu-quân tôi say rượu, sỉ-mắng tôi nhiều câu lạ lùng. Tôi ngờ chú biết tình mà mách chăng, lại nhân mấy hôm trước hắn có xui tôi nói như thế, cho nên tôi mới dùng cách ấy để mà gỡ lỗi, chứ chú thật không hề có càn-dỡ bao giờ!

Thạch-tú nói:

— Hôm nay ba mặt một lời, rõ ràng như thế, xin tùy ý anh liệu mà xử trí cho xong.

Dương-hùng nói:

— Em lột trần nó ra, để anh sẽ sửa cho nó.

Thạch-tú vâng lời, lột hết các đồ trang-sức và áo quần của người đàn bà ấy. *Dương-hùng* cắt hai ống quần đem trói người đàn-bà ấy vào gốc cây. *Thạch-tú* lại lột các đồ trang sức của con nữ-tỳ, rồi đưa lưỡi dao cho *Dương-hùng* mà bảo rằng:

— Đồ khốn nạn này còn để nó làm chi. Ta nhổ cỏ phải nhổ cho đứt rễ.

Dương-hùng đáp rằng:

— Phải rồi! Em đưa dao đây để anh hạ-thủ.

Con nữ tỳ thấy vậy, vừa toan kêu lên thì *Dương-hùng* đã chém cho một nhát, đứt đôi người ra.

Người đàn bà ở dưới gốc cây kêu to lên mà bảo *Thạch-tú* rằng:

— Xin chú can ngăn giúp tôi.

Thạch-tú nói:

— Chị xem có phải tại tôi đâu!

Dương-hùng cạy miệng người đàn bà, lôi cái lưỡi ra, rồi cắt đứt đi, làm cho người đàn-bà không kêu được nữa. *Dương-hùng* lại trỏ mặt mà mắng rằng:

— Đứa hèn mạt kia! Vì ta quá nghe, nên mới bị mày lừa dối. Trước là mày làm chia rẽ tình nghĩa anh em ta, sau là lâu ngày tất mày hại đến tính-mệnh ta vậy. Ta không biết ruột gan mày thế nào, bây giờ phải mổ xem mới được!

Nói xong, cầm dao rạch bụng người đàn-bà, moi hết tâm can tạng phủ ra, đem treo lên trên ngọn cây.

Dương-hùng lại phanh xác người đàn-bà ra, còn các đồ kim ngân trang sức thì cuốn cả vào một cái khăn gói, rồi bảo *Thạch-tú* rằng:

— Bây giờ anh em ta nên tính thế nào. Hiện nay một đứa gian-phu và một đứa dâm-phụ, ta đều giết cả rồi, nhưng anh em ta bây giờ biết về đâu cho được.

Thạch-tú nói:

— Em đã có sở rồi, xin anh cứ đi theo em.

Dương-hùng hỏi:

— Bây giờ đi đâu?

Thạch-tú nói:

— Hai anh em ta ngày nay đều là kẻ có tội giết người cả, bây giờ không vào đảng với *Lương-sơn-bạc* thì còn đi đâu!

Dương-hùng nói:

— Khoan đã! Hai anh em ta không quen một người nào ở trong ấy, thì khi nào chúng chịu thu nhận.

Thạch-tú nói:

— Anh nghĩ lầm! Hiện nay bọn giang hồ, ai còn không biết tiếng ông *Cập-thời-vũ Tống-công minh ở Sơn-đông* là một tay biết dung nạp các bậc hảo hán trong thiên-hạ. Và hai ta cũng có chút võ-nghệ, lo gì chúng chẳng thu nhận.

Dương-hùng nói:

— Việc gì cũng thế, ta phải lo trước thì mới không có hậu hoạn. Anh đây là một người đang giữ việc quan, e lại sợ chúng có lòng nghi ngờ mà không chịu thu nhận vậy.

Thạch-tú cười mà bảo rằng:

— Thế ông ta khi xưa chẳng làm áp-tư là gì! Xin anh cứ yên lòng chính hôm anh cùng em kết nghĩa ở trong tửu-điếm, mà có hai người cùng ngồi uống rượu với em tại đấy: Một người là *Thần-hành thái-bảo Đái-tôn* và một người là *Cẩm-bảo tử Dương-lâm*. Chúng đưa tặng em 10 lạng bạc, hiện còn để ở trong khăn gói này. Vì thế ta nên đến tìm.

Dương-hùng nói:

Đã có đường lối ấy thì để anh về thu xếp ít tiền lộ phí, rồi ta sẽ cùng đi.

Thạch-tú nói:

— Sao anh lại nghĩ quẩn như thế! Bây giờ anh vào thành, việc phát giác ra thì tất bị chúng giam-cầm, làm thế nào mà thoát thân cho được. Trong khăn gói này đã có các đồ kim ngân trang sức, em đây lại có bấy nhiêu lạng bạc, giả sử người nữa cùng đi, cũng chẳng lo thiếu dùng, can chi phải về thu-xếp cho thêm sinh chuyện. Việc này chỉ một lúc nữa thì phát-giác, ta chớ có chậm-trễ, nên theo phía sau núi này mà trốn đi mau mau.

Thạch-tú đeo khăn gói lên vai, tay cầm côn gậy. *Dương hùng* cũng giắt lưỡi dao vào lưng, rồi chống một ngọn giáo. Hai người cùng nhau ở nơi cổ-mộ đi ra.

Bỗng thấy một người ở phía sau cây tùng chạy lại mà bảo rằng:

— Đang lúc thiên-hạ thái-bình như thế này mà các ông dám giết người rồi rủ nhau đi vào đảng *Lương-sơn-bạc* há chẳng to gan lắm ru! Tôi đây đứng nghe đã lâu lắm!

Dương-hùng và *Thạch-tú* vừa ngảnh lại nhìn thì người ấy đã cúi đầu sụp lạy, thành ra là một người có quen với *Dương-hùng*. Nguyên người ấy tên gọi *Thời-thiên*, quê ở *Cao-đường*, lưu-lạc đến đây. Xưa nay vẫn theo tuồng khoét vách, quen nghề ăn trộm hiện đã bị bắt ở trong phủ *Kế-châu*, nhưng được *Dương-hùng* cứu cho thoát nạn. Chúng đều gọi hắn là *Cổ-thượng-tao*. Bây giờ *Dương-hùng* hỏi *Thời-thiên* rằng:

— Sao ngươi lại ở đây?

Thời-thiên nói:

— Ông tiếp-cấp ơi! Tôi xin nói để ông biết. Độ này tôi túng tiền lắm, phải vào trong rừng núi này, đào những nơi cổ-mộ để tìm xem có của cải gì chăng. Nhân thấy hai ông hành-hung ở đây, cho nên chưa dám đường-đột bước ra vậy. Sau nghe nói hai ông muốn vào đảng *Lương-sơn-bạc*, bây giờ tôi cứ giữ nghề trộm gà bắt chó thì bao giờ cho mở mặt với người, vậy tôi muốn được theo hai ông cùng đi, chẳng biết hai ông có cho theo hay không?

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lộ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Nước nào gửi thẳng năm miện hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phúng lời chất phê rằng :

Chứng nhận quả được phòng của MONTÈS qui ông, có chỉ vào một thứ rượu bổ để tặng ngự dụng quả rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thì gửi cho qui được phòng chế-tạo để tỏ tình-giả.

Khâm thử.

欽此

內閣欽奉

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, *giá bán lại đắt quá*, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Trông-tiền, 54, HANOI

Xin nhớ cẩn thận theo ở trong kẻo bị bán nhầm.

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Confé** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.*

Ai có tinh khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS

Haiphong. 2220

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY MỚI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mang đông khách.

Quí-khách có đông, xin mới chiếu cố.

XÀ-BONG CADUM

dùng lợi lắm vì rửa cho tới cùng hết cũng còn cứng không tang mau như các thứ xà-bong thường vậy.

Nhà Đông-pháp khách-sạn. — Nhà Đông-pháp khách-sạn (Hôtel restaurant Franco-Indochinois) ở phố hàng Lọng đã khai-trương từ tối hôm qua. Được công chúng hoan nghênh lắm. Phòng ăn, phòng ngủ, phòng khách sắm toàn đồ mới có và rất lịch-sự, khiến cho khách lịch-sự có thể đến đông được. Vậy xin chúc cho Đông-pháp khách sạn được thịnh vượng lâu dài.

Chức cảm xăng-tan ở Hanoi — Cứ như báo *Avenir du Tonkin* thì có lẽ quan đại-sứ Coidefy sẽ bổ ra ngoại, nghĩa là sang chức cảm xăng-tan Hanoi thay M. Lecœur về hưu kể từ đầu tháng sau.

Thăng thưởng trong ngạch Họa đồ. — Các viên chức trong ngạch Họa đồ có tên sau này đều được thăng chức kể từ ngày 1er juillet 1925 trở đi :

Thăng hội-họa thượng hạng hạng tư : M. Phan-văn-Ngọc ;

Thăng hội-họa thượng hạng hạng năm : M. Dương-ngọc-Quang ;

Thăng hội-họa hạng nhì : M. Đoàn-phú-Quí ;

Thăng hội-họa hạng ba : MM. Phạm văn-Đồng, Nguyễn-đình Minh ;

Thăng hội họa hạng tư : MM. Vũ-đình Huệ, Ng-văn-Đại, Ng-v-Trọng ;

Thăng hội-họa hạng năm : M. Ng-hữu Tài ;

Thăng hội-họa hạng sáu : MM Ng-duy-Paong, Ng-đình-Cầu ;

Thăng hội-họa tập-sự : MM Ngô-quang-Hựu, Phó-đức-Vinh ;

Thăng thợ thượng hạng hạng tư : M. Đặng-đình-Nguyên ;

Thăng thợ hạng ba : MM. Đặng-v-Tòng, Ng xuân-Trực, Ng-gi-Hiếu ;

Thăng thợ phải thượng hạng hạng nhất : M. Ng-văn-Tư tức Thạc.

Tưởng lục. — M Nguyễn-văn-Lộc, bảo-chế thí-sai hạng tư, vì có công trong việc xếp đặt dọn nhà thuốc sang sở mới bên cạnh nhà cũ, nên được cấp một đạo tưởng lục.

M. Đặng-đình-Chấn, thư-ký thượng hạng hạng tư, vì đã có công trong khi làm các công việc của phái bộ Thanh-tra thuộc-địa ấy cho, nên được cấp một đạo tưởng lục.

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Ma-doãn-Thanh, bang-tá châu Chiêm-hóa (Tuyên-quang) được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

Từ dịch. — M. Lê-đình-Nhu, làm công nhật tại sở Một-toám được từ dịch.

Ăn cắp thuốc phiện. Ng-thị-Tư, 29 tuổi bán hàng dong ở Gia-quất, bị thưa vì tội ẩn cắp 42 đồng bạc thuốc phiện của Lê-t-i-Ba 33 tuổi bán nước tỷ ở số nhà 2b phố Ngã-Bộ Hà-đông.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội 14 juillet năm nay. — Chương-trình ngày hội 14 juillet năm nay đã nhất định như sau này, vậy bản-báo tường đăng một lần nữa để độc-giả đón rõ.

Ngày 13 juillet

18 giờ bắn 21 phát đại-bác.

Từ 19 đến 20 giờ rước rồng.

20 giờ rưỡi họp tất cả những xe đèn từ phố Montignault đến phố République.

20 giờ 45 hợp ở đường Pottier để phát thưởng.

21 giờ rước những xe đèn đi qua các phố sau này : khởi hành từ đường Pottier, phố Rondony, phố Galliéni, đứng lại trước của quan giám-binh, đường Amiral Courbet, phố Paul-Bert, đứng lại trước cửa khách-sạn Hôtel de l'Europe và Hôtel du Commerce, phố Maréchal Joffre, phố Clémenceau, phố Lanessan, phố Bonnal, phố Beaumont nối, phố Chavassieux, phố Francis Garnier, p..ố Henri Rivière, phố Commerce, phố Paul-Bert, về trại lính.

Có năm giải thưởng những đồ mỹ-xảo ban cho các xe ô-tô và xe ngựa và bốn giải thưởng cho các thứ xe đẹp và xe tay.

Từ 21 giờ đến 23 giờ chớp bóng giữa giải.

Ngày 14 juillet

6 giờ bắn 21 p..t đại-bác.

7 giờ rưỡi thi xe đạp giải armateur người Âu ít ra cũng phải 6 người dự cuộc, có ba giải : 1· 15 đồng, 2· 10 đồng và 3· 5 đồng, phải chạy hai vòng từ đường Pottier, Félix Faure, chạy vòng vườn hoa Jules Ferry (đường qua) phố Paul-Bert, phố Chavass.eux đường République, về đường Pottier.

8 giờ thi xe đạp giải armateur người bản-xứ, ít ra cũng phải mười người dự cuộc ; có năm giải : 1· 15 đồng, 2· 10 đồng, 3· 7 đồng, 4· 4 đồng và 5· 3 đồng cũng chạy qua những đường trên này.

8 giờ rưỡi thi chạy chân người bản-xứ, chạy qua những phố Pottier, Jules Ferry, chạy vòng phố Brière de l'Isle rồi lộn lại. Thi hai lượt, mỗi lượt có ba giải : 1· 3 đồng, 2· 2 đồng và 3· 1 đồng.

9 giờ rưỡi thi xe tay (xe gỗ) có người ngồi, chạy mọt lượt qua những phố trên này, ít cũng phải tám xe dự cuộc, có ba giải. 1· 6 đồng, 2· 4 đồng và 3· 3 đồng.

9 giờ rưỡi thi chèm nến có 5 đồng giải thưởng.

10 giờ rưỡi lại chọc thùng có 5 đồng giải thưởng.

Sodt cả ngày 14 juillet :

Leo cột mỡ ở bãi đất lấp sông Bonnal.

Đu ở phố Amiral Coubert, phố Beaumont và phố Saigon.

Từ 6 giờ đến 18 giờ hát tuồng.

16 giờ rưỡi thi bơi chải 6 chèo ở trước cầu ngự, có ba giải : 1· 6 đồng 2· 4 đồng và 3· 2 đồng.

17 giờ thi bơi chải 4 chèo, có ba giải. 1· 4 đồng 2· 2 đồng và 3· 1 đồng.

17 giờ rưỡi thi canots bốn hay sáu chèo, có ba giải thưởng : 1· 25 đồng 2· 15 đồng và 3 10.

Từ 18 đến 19 giờ cử nhạc ở vườn hoa Jules Ferry, 18 giờ bắn 21 phát đại bác.

21 giờ hội thuyền ở sông Cửa-cấm. Những tàu bè nào trần-thiết và thắp nhiều đèn đẹp sẽ lựa thứ hạng vào những giải thưởng sau này :

1· Tàu khéo : 1· 75 p. — 2· 50 p. và 25 p.

2· Cano's chạy hơi : 1· 75p. 2· 50p. và 3· 25 p.

3· Thuyền : 1 25 p. — 2· 15 — 3· 16 — 4· 8 p. và 5· 5p.

Trong khi hội thuyền sẽ có đốt cây bông và cử nhạc.

Đơn xin dự những cuộc nói trên này phải gửi lại nhà M. Godelin ở phố Paul Bert.

Cướp. — Ngày 28 juin trước, vào hồi 1 giờ đêm, có một toán cướp chừng mười đứa, mang khí-giới, phá cửa vào nhà tên Luyện ở Hongay, đánh lấy mất nhiều đồ vật cùng quần áo đáng giá hơn bốn trăm bạc. Khổ chủ có báo nhiều người nhà đều bị chúng khảo đã phải thương tích cả. Chúng lấy xong lại nghiễm nhiên đi ra rồi lẩn thoát được hết, mãi tới nay tên Luyện ra chợ bắt gặp một đứa nhận rõ mặt mới đi trình sở sen-đầm cho linh lại bắt. Nay thổ thì bọn cướp này rồi cũng bắt được cả, chẳng sớm thì muộn mà thôi.

Vay tiền công non rồi trốn. — Trần-đình-Giản tức Nhàn 34 tuổi và Trần-văn-Mỗ 27 tuổi, đều làm nghề thợ nguội nhà ở Đông-khê, mới vào làm nhà Beyer mà đã vay tiền công non là mười lăm đồng rồi bỏ nhau trốn không lại sở nữa. M Beyer bèn làm đơn thưa tại sở Cẩm thì cả hai tên đó đã phải bắt tống-giam để giải ra tòa án xét nghĩ.

Nhà đổ. — Trận mưa lạ làng vỡ chiều ngày thứ bảy trước mặt mưa mỗ ở thôn quê nhiều lắm, còn ở tỉnh mới biết tin phố Đường-cát có mấy gian nhà ở bên cạnh nhà hội-quán hội Trí-tri đang làm dở bị nước mưa làm giữ vững đổ mấy bức tường, may lúc bấy giờ không có ai, nên không xảy ra tai nạn hại đến nhân-mạng. Nghe đâu ngày hôm qua quan trên đã phái người lại lập biên-bản.

HÀ-GIANG

Một người tù bị bắn chết. — Một người tù tên là Ng-trí-Trúc 33 tuổi trong khi đi làm, nhảy xuống sông Lô chạy trốn thì bị người lính là Hoàng-v-Cơ bắn một phát súng chết ngay.

NAM-ĐỊNH

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng bà Nguyễn-v-Tiếp, là thân mẫu M. Nguyễn-t-ang thư-ký tại nhà Học-chính Bắc-kỳ, mới tạ thế lại quý xá, số 20 phố hàng Mành, Nam-định.

Vậy có mấy lời chi ai buồn cùng M. Đang và qui-quyến.

LỜI CÁO PHÓ

Chúng tôi vâng lệnh thân-phụ là M. Nguyễn-văn-Tiếp có lời cáo-phó để các ngài biết rằng : thân-mẫu chúng tôi là :

Madame NGUYỄN-VĂN-TIẾP

mới tạ thế tại số nhà 20 phố hàng Mành (Rue des Voiles) tỉnh Nam-định hôm 5 juillet 1925 tức là 15 tháng 5 An-nam vừa rồi, đến ngày 7 juillet tức là 17 An-nam này sẽ cất đám tại Nam định.

Con trưởng : Ng-Đang, thư-ký học-chánh Hanoi.

Con thứ : Ng-v-Thuyết, Bảo-chế nhà thương Sơn-tây.

Các con thứ, con gái, con dâu và các cháu.

Đồng khấp-phó

GIA LÂM

Ăn cắp gạo ở trên xe-lửa. — Đêm mồng một vừa rồi, ở Gia-lâm có tải gạo đi Yên-viên, toa gạo đã gắn cẩn kín mà kẻ trộm làm thế nào lấy được sau bị. Người ta đoán rằng lúc xe ở Gia-lâm đi tới kẻ trộm nấp ở trên nóc toa. Sở sen-đầm đi khám thì thấy còn bốn bị vải ở dọc đường, cách nhau chừng 50 thước một, thuộc về địa-phận làng Thạch-am.

HƯNG-YÊN

Cuộc phát phần thưởng tại làng Nhị-mỗ. — Hồi 8 giờ sáng ngày 28 juin 1925 trường Sơ-học yếu-lược làng Nhị-mỗ có làm lễ phát phần thưởng rất trọng thể. Có ông chánh-tổng làm chủ-tọa, hương-hội lý-dịch các làng và các phụ-huynh học-trò, cùng tân-cựu học-sinh đến dự lễ đông lắm. Ông chưởng-giáo Đặng-tất-Hựu có đọc bài diễn văn. Ông chánh-tổng Nguyễn-văn-Mậu có đáp lại.

Lê-v-Tỉnh lai cảo

Ai tín. — Bản quán được tin buồn rằng bà cụ ân Chu-mạnh-Trinh, mới tạ thế tại qui-trạch làng Phú-thị, phủ Khoái, tỉnh Hưng-yên ngày hôm nay. Đến ngày 19 tháng 5 ta tức là ngày 9 juillet sẽ cất-hành tang-lễ. Bản quán xin có lời kính viếng cụ và chia buồn với qui-quyến.

Cuộc thi thơ

Của Học-sinh Quyền sĩ-ri

MMMCCCLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ dương đường nhất Á-đông.
Danh-giáo sang soi gương nhật-nguyệt,
Cung-tường san sát vững non sông,
Núi Nùng đức thắm mai sinh phượng,
Sông Nhị ơn nhuần cá hóa long,
Gặp hội văn-minh tân cựu học,
Nữ-nhi còn cậm huống nho-phong,

Thư-ký, Kiến-an

MMMCCCLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thánh ta đây đạo vẫn sùng,
Lê nhạc khác dân nên nếp lạ,
Xuân thu bao trải nước non Hồng,
Khuê-văn gác tía lồng trăng Nhị,
Tiên-sĩ bia xanh ngất khói Nùng,
Những khách làng nho qua đó nhỉ,
Bút thần xin ngự một lời chung,

Nguyễn-như-Ngọc
Làng Ngọc-cục, Hải-dương

MMMCCCLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tượng Khổng tôn nghiêm tự thánh Tông
Chín bậc cung-tường lừng cõi Bắc,
Hôi vàng nhật-nguyệt chói trời Đông.
Gió Âu mưa Á nen không chuyển,
Sông Nhị non Nùng mạch chẳng cùng,
Khách sĩ nhà nam qua đất Lỹ,
Xem bia hừng tả tấm lòng chung,

Trần-đức-Chương
Làng Hà-xa, Hải-dương

MMMCCCLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh miếu là đây có phải không,
Bia ngất non Nùng may chói vọi,
Trống vang dòng Nhị nước lưng tưng.
Lý Trần thuở trước văn con thịnh,
 Au Á đời đây đạo chẳng cùng,
Mượn bút này câu long có quốc,
Cung-tường một bước một ta trong,

Nguyễn-văn-Khoái
Làng Ngọc-cục, Hải-dương

MMMCCCLXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Quốc giám xưa kia đấy phải không,
Chép miệng cung-tường trông rấu cũ,
Lắc đầu đạo thống chắc không cùng,
Phận là nhi-nữ nhưng vui đạo,
Lẽ được nguyên lai mới thỏa lòng,
Nước Lỗ cách ta chừng mấy dặm,
Nhị-hà Thù-Tứ muốn đào thông,

Liru-bá-Đăng
chez Thánh-ngọc-Lodi, Bạch-mai Hà-đông

(*Xem trang thứ tư*).

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 6 Juillet 1925

GIẢ SƯƠNG BÁO NGHĨA

Người báo nghĩa, kẻ thì ăn,
Minh mừng đẹp chữ Châu Trần lứa đôi.

Tối thứ ba 7 Juillet 1925

NỮ NGỰ SỬ

Gái đâu có gái lạ đời,
Người đâu mà lại có người thông minh.

Tối thứ tư 8 Juillet 1925

GIẢ NGUYỆT-ANH BÁO CỪU

Làm gương cho bạn đàn bà
Gái sao sao ruột gan già gớm ghê

Tối thứ năm 9 Juillet 1925

ĐỨC NĂNG THẮNG SỐ

Không hiếu sắc chẳng tham tài,
Cõi trần ai đã biết ai anh hùng

Tối thứ sáu 10 Juillet 1925

ANH THƯ TUYỆT HẬN

Giận chồng thôi lại mừng con,
Lòng chim nguyện cỏ nước non làm bằng.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi tôi là Phạm-thị-Huế ở làng Kim-liên, tổng Kim-liên, huyện Hoài-long (Hà-đông), hôm 14 tháng năm Annam vừa rồi tôi đi chợ ông Mai-Động, có đánh rơi mất cái túi, trong có đựng hai cái giấy mới cái 20 p. 00, một đôi vành khuyên vàng và ba cái giấy biên lai họ. Có một ông tên là Phạm-đình-Ỷ ở làng Hoàng Mai, tổng Hoàng-Mai, huyện Hoài-Long (Hà-đông) bắt được cái túi ấy của tôi nay đã gọi tôi đến tận nhà mà trả lại cho tôi được đủ cả.

Vậy xin có mấy lời cảm ơn ông Phạm-đình-Ỷ rất là người tử tế và rộng lượng.

Kính-cáo
Phạm-thị-Huế

CUỘC TIÊU KHIỂN HIỂM CÓ

Bản-hiệu mới có các thứ máy hát vừa rẻ, vừa đẹp có vừa tốt, có các thứ đĩa-hát, tiếng Saigon tiếng Huế, tiếng Bắc hát tuồng, hát chèo, hát xẩm, ca lý, văn văn... rất hay!!! Mỗi đĩa hát giá là 22 f. mà ngài nào mua tới sáu đĩa một lúc bản-hiệu chỉ tính 20 f. thôi.

CHANSON & Cie, HANOI

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đơn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nền.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

7117

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thì bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul-Bert, Hanoi có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BÁ-CHUỒNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dương tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất Salol và chất: Urotropine

Giá 1$80 một hộp

TRÀ SÂM MẬU

Sâm sinh muôn cỏ,
Vũ-đi một chiếm giai-kỳ.
Mậu phải nghìn rừng,
Sâm-Mậu đến khen mỹ-vị.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG-TƯỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu cố mà mua cho. Xin mời đến số 59 phố Hàng Ngang và các sở đại-lý kể ra sau này :

Nam-định : Hợp-thái-xương, Hàng-mậu, Công-phát, Quảng-ký và Di-thinh.
Hải-dương : Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký, Thuận-phát-tường, Thuy-ký-xương, Chợ sặt, Đông-xương-long.
Hải-phòng : Bảo-sinh-tường, Lợi-sinh-tường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lang-sơn : Chi-hưng.
Hưng-yên : Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.
Thái-bình : Thái-hoa-long, Nguyên-cát-tường
Phủ-lý : Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa : Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an : Văn-thinh, Lục-ký.
Ba-đồn : Vinh-phát.
Thuận-hóa : Cao Thái.
Ninh-giang : Nguyễn-thái-xương.
Yen-bay : Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
59, phố Hàng Ngang, Hanoi
kính thư

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Các thứ đèn giấy, thuần sắc hay là tạp sắc. Đáy bằng giấy bồi. Cao 19 c/m	0 fr. 40
Đèn quả bóng Tạp sắc	1 fr. 30 — 1 fr. 80
Pháo cây bông RUGGIERI	1 350, 1.010, 750, 500, 350 et 275 fr. 00
Lửa Bengale đỏ và xanh	0 — 1 — 2 — 3 — 4 2 fr. 00 — 2 fr. 50 — 3 fr. 50 — 5 fr. 00 — 7 fr. 00
Pháo thăng thiên (Comète, Queue S filet, etc.)	16 — 8 10 fr. 00 — 18 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MMMCCCLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu nơi nào được thế không,
Cung-quán mấy tầng hương mức bích.
Trời trăng hai mặt bóng soi hồng,
Xuân-thu tranh tiến đầu hương,hội,
Nam Bắc ganh vui nhất Nhị Nùng,
Miếu-mạo đẹp bao danh thắng địa,
Tưởng văn lại trưởng Lý tiên công,

Nghiêm-thế-Phúc
Làng Tây-mỗ, Hà-đông

MMMCCCLXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu-thành là đây thử ngó trông,
Vua Lý dựng nên cơ nghiệp lớn.
Con Hồng thờ phụng khói hương chung
Kia bia tiến-sĩ rêu xanh biếc,
Nọ gác Khuê-văn chữ đỏ hồng.
Dâu bể cuộc đời thay đổi mấy,
Cung-trường bền vững với non sông.

Phạm-nam-Kiều
Làng Lộc-điền, Thái-bình

MMMCCCLXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu thành ngư ngạ dựng giữa vòng,
Nét bút Khuê-văn vàng choáng loáng,
Hàng bia Khoa-giáp đá song song,
Cung-trường vì tạc non Nùng vững.
Đạo-giáo nhường in nước Nhị trong,
Lễ tám trăm năm từ Lý để,
Xây nền quốc-túy cửa nho-phong.

Khuê-sương, Phạm-thị-Vân
Làng Lộc-điền, Thái-bình

(*Còn nữa*).

VIỆC LÀM PHÚC NHỮNG MỘ ÂM-HỒN VÔ THỪA NHẬN Ở BÃI BẰN LONG-CHÂU

(*Tiếp theo*)

MM. Hợp-Hưng, Tràng-tiền 10 p ; Tân-thành-Cẩm, Tràng-tiền 2 p ; Hợp-Thành hàng Khay 2p; Nghĩa-Hòa, Cửa-nam 2 p ; Ng-Thành, Cửa-bắc 1 p ; Lâm-vinh-Trước, 1 p ; Quách-lễ-Nhương, hàng Lược 1 p ; Quách-gia-Thanh, Đồng-xuân 1 p ; Thuy-Thành hiệu, phố Đồng-khánh 2 p; Chân-Nam hiệu phố Cửa-nam 1 p ; Vạn-lịch, hiệu 1 p ; Liễu-thành-Thiêm, 1 p; Lâm-vĩnh-Kim hàng Than 0 p. 50 ; Minh-Châu hàng Than 0 p. 50; Phúc-cẩm-Thành, Cửa-đông 2 p ; Dương-Chạch, Cửa-bắc 0 p. 50; Tân-hợp-Thành, Cửa - đông 2p ; Kỳ Tchuon, Cửa-bắc 0 p. 50; Hợp-ký, Cửa - bắc 1 p ; Tân-bách-Hoa, Cửa-bắc 1 p ; Phúc-long-Hưng. hàng Đường 2p; Bùi-duy-Trư, chợ Hôm 1p; Vĩnh-Lợi, 18, hàng Trống 3 p ; Phú-văn-Đường, 95, hàng Gai 1 p ; Nguyễn-đình-Đức, 3p; Ng-đình-Tỷ, 3 p ; Cụ Cai, 57, hàng Da 1 p ; Trần-xuân-Lan, Nam-định 5 p ; Phúc-Đồng, 69, hàng Giấy 1 p ; Lý-Thai, hàng Trống 2 p ; Lê-thị-Phương, 0 p. 50 ; Ngô-văn-Nhã, Vĩnh-yên 1 p ; Trần-điền-Thân, 7, hàng Đậu 10 p ; Ng-làm-Chân, 90, bờ Sông 2 p ; Bà lệ Lợi, bờ Sông 1p ; Vĩnh-Long, 94, bờ Sông 1 p ; Hợp-hưng-Long, bờ Sông 2 p ; Thọ-Mỹ, hàng Da cùng một là phước ; Ng-v-Chiến, Nam-trang trợ quyên 13 p. 70 ; Giang-v-Giên, Khương-trung 2 p ; Ng-đức-Chi, 56, hàng Nón 1 p ; Đỗ-huy-Khánh, 1 p ; Ng-hữu-Sung, 62 hàng Giấy 2 p ; Ngô-v-Bình, 31, hàng Cân 1 p ; Trần-Tư, cité Immobilière 1 p ; Hoàng-trọng-Lan 60, thuốc Bắc 0 p. 50 ; Trần-viết-Soạn, 12, hàng Vôi 10 p ;

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất **Pancréatine, Diastase** *và* **Pepsine.**

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời-tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một lọ có cachets

振商號
Tam đại cẩn
yếu vấn-đề

Các ngài xem báo nên đọc.
Các ngài kinh thương nên đọc.
Các ngài ở nhà muốn được một thứ đồ ăn tốt và đem làm quà cho bà con cũng nên đọc.

Bản-hiệu tự chế các thứ bánh khách, biscuit và các thứ kẹo lạ vân vân. . . chất liệu tốt mà làm sạch sẽ, cực hợp vệ-sinh, hộp ngoài trang hoàng lịch sự đem làm quà bà con nhất là đích đáng cho nên làm không đủ mà bán ; nay bản hiệu vì tiện dùng các ngài ở xa phải gia công chế tạo, phàm đâu có nhẹ giấy-thép thì hàng hóa có thể đến được đầy theo cách tinh hôn giao ngân (contre remboursement) cả in các giá mục, các ngài cần dùng xin cho giấy biết.

Hiệu TCHAN XUONG.
dit WON KONG-SANG
Chuyên môn về bánh và kẹo
ở phố hàng Buồm số nhà 106
Hanoi

Những nhà sở sơn an dân nhà nên biết thứ thuốc **Hoè Tử-Ngọc-Liên** tiếu nhi chỉ khái được thấy » là một thứ thuốc ho trẻ con rất mầu nhiệm và dễ uống, nó làm cho trẻ mau tiêu đàm và tống được các chất độc ở trong phổi ra, dù ho gió, ho đàm, hoặc xuyễn, hoặc khô thở, nói tóm lại dù ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người đàng qua đã nhịu thứ thuốc ho này là một phương thần dược. Giá mỗi lọ là 0$25, ở các tỉnh xa có gửi nhiều Hiệu bán, ai muốn mua, hoặc muốn hỏi ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp-cầu.

INJECTION PEYRARD

Thuốc thực hiện nhẹ chữ ra đã lâu rồi về hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU** mới bị hay là có đi lâu rồi

Trong 222 người A-Rập dùng thuốc nhẹ thì lành hình hết 221 người (Y theo lời phúc các Jương-ý ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

Cái sức khỏe của đàn-bà
và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lúc tuổi nhơn lớn, thường hay vàng da, sức yếu, đau tim, đau gan, nhức đầu, nhất là buổi sáng lúc thức dậy. Ngoài lúc ấy, lại còn lúc khi sinh-sản, lại thường yếu mệt, đau thở thịt, nặng mí mắt, nặng bàn chân. Sau của đàn-bà lại còn lúc trở về già, hay mắc những bệnh như tụ-huyết, trong mặt, nặng chân.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi đau đớn thì nên giữ gìn lo thận mà lúc nào cũng phải giữ gìn bổ thận vì các bệnh của đàn bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà sinh ra những chất bẩn, và nước acide urique trong máu.

Trong khi ấy thuốc Pilules Foster rất công hiệu, và trong những khi đau thận, đau sương cốt, xương mắt cá chân, tiểu-tiện đục và có cặn, vân vân, đứng công tốt lắm. Các thuốc Foster bán tại số 25, St. Ferdinand, Paris 17.

Hàng báo-chế nào cũng có bán

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

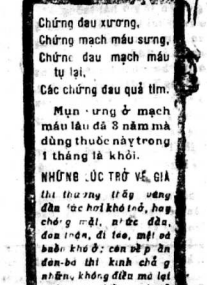
Peptonate de fer MONTÉS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm, nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Chứng đau xương,
Chứng mạch máu sưng,
Chứng đau mạch máu tụ lại,
Các chứng đau quả tim.

Mụn nhọt ở mạch máu lâu đã 3 năm mà dùng thuốc này trong 1 tháng là khỏi.

NHỮNG LỜI TRỞ VỀ GIÁ thì thường thấy những đều tác hại khó chữa, hay chóng mặt, nước đầu, đau thận, đi leo, mặt có bọng khó ở; còn về ăn đau-bà thì kinh chẳng nhẫn, không điều mà lại có lúc ra nhiều quá thì làm cho ai cũng phải sợ. Những tác nạng nói đó thứ thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các danh sư ở hoàn-cầu đều chứng nhận rằng hay. Dùng nó thì chẳng bao lâu kinh nguyệt lại đều, không có lâm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong khi chữa các chứng đau xương, tụ máu ở các huyệt-quản và các chứng ở người đã như lở đi lâu mọn con nổi mãn lâm, cho người nào mắc phải thì ngứa khó chịu lắm.

Thuốc này bán ở các hàng lục hợp tạ và các hàng thuốc sỉ.

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-Hăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá : 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . . Giá : 1 . 25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh giịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá : 1$30*

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá : 1$25*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết trùng hăm, giữ bệnh giai thì nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẫn các thứ phong, lên đá có nổi mẩn lở tinh nguyệt rồi mọc mụn ra các chứng bệnh, giời leo đau hoa ở huyệt sắc, đau thận, bóng gân, có bệnh trỉ

Thuốc này cũng là một thứ thuốc đặc-biệt để trị chứng giang ở bịnh đương mới có phá ra

Trước khi ăn cơm mỗi bữa uống một thìa nhỏ. Trẻ con không nên dùng thuốc này mỗi tọ gạo . . . . . 1$50.

Hiệu bào chế CHASSAGNE *59, Phố Paul Bert, Hanoi*

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais 6
HANOI

Hàng rất mới sang — Cải mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kéo hết hàng tốt. 2626

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát liệt mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy làm ra người ngứa, khó chịu nhất là ban đêm.

Cứ cách chừng năm sẩy, tắm đều nhất, là bôi nước có phấn SULBOR và rắc phấn SUDOL một gói giá 0$50

Dùng thì thứ ấy để chịu ngay

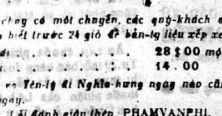
Hiệu bào-chế CHASSAGNE, *59, Phố Paul Bert, Hanoi*

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHÚ

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bao hồi trưa. Các thư từ và hành-khách đáp thuyền về, đến buổi trưa hôm thứ năm sẽ đến Tchépone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchépone, buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách sẽ đến Lao-bao rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chủ nhật chúng có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tốt đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Hué ra Tân-ty đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy số trước mỗi ngày.

Vậy đánh giây thép : PHAMVANPHU,
Vinh Hàng ba Tân ty Thakhek hay là Nape

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-dơn của Công-ty Panama có rút số sẽ hoàn lại (Obligation Panama) 500 quan phải đợi ngày 20 quan, còn lại 17 tháng nữa tháng nào 20 quan, theo như lệ định sẵn, tính chừng 1 năm rưỡi mỗi ngày đi đánh một xu, có thể trở nên giàu có được.

Mỗi năm hai lần đến là được ngày rút số trái-dơn mà riêng mình được quyền rút-số, năm ấy mình đã nạp bốn trăm rồi, mà số lô lớn trái-dơn trúng số sẽ rút ra thì mình được mình nguyên 500 quan, lại thêm số lô lớn trái-dơn trúng số sẽ rút ra thì mình được mình nguyên 500 quan, lại thêm số lô lớn trái-dơn trước sau thế nào cũng trúng một lô độ 500, 600 hay nhiều đến 1.000 quan, cả thảy là 1.000 quan, không có, tại sao dám đánh bạo lại là đến sau. Mỗi năm có hai lần rút số, hơn 2 triệu lô.

Như vậy mua trái-dơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỘ SAU NÀY :

100 lô.	. . .	500.000 quan	200 lô	. . . .	5.000 quan
100 lô.	. . .	250.000 —	1.320 lô	. . . .	3.000 $
200 lô.	. . .	100.000 —	13.200 lô	. . . .	1.000 $
200 lô.	. . .	10.000 —	1.700.000 trái-đơn		hoàn lại 500 $

Muốn có trái-đơn mua ngay tại các sở đại-lý của hãng ở khắp các nơi trên thế-giới.

Các lô trúng tính nguyên vốn, không phải trừ gì cả, khi lãnh tiền về, không phải đóng thuế gì hết, không phải trả tiền. Các số lô trúng không lấy đồng vốn nào cả, mình đã nạp bốn trăm rồi, mà số lô lớn trái-đơn trúng số sẽ rút ra thì mình được mình nguyên 500 quan, lại thêm số lô lớn trái-đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô độ 500, 600 hay nhiều đến 1.000 quan, cả thảy là 1.000 quan, không có, tại sao dám đánh bạo lại là đến sau. Mỗi năm có hai lần rút số, hơn 2 triệu lô.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

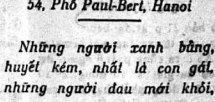
Năm năm cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn đợi xem coupon rút số lấy tại gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết mới.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay ra kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho nặt uống thuốc này rất kỳ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)